

+

***SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI
PRZEDSIĘBIORSTWA WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI
SPÓŁKA Z O.O. W OLSZTYNIE
ZA 2018 ROK***

OLSZTYN, MARZEC 2019 ROK

SPIS TREŚCI

I. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI I ZASOBÓW.....	3
1. Podstawowe informacje o Spółce.....	3
2. Struktura Władz.....	4
3. Obszar oddziaływania.....	4
II. PRODUKCJA	5
1. Produkcja i sprzedaż wody.....	5
2. Odbiór ścieków.....	7
3. Odbiorcy Spółki.....	7
4. Pozostała działalność usługowa.....	8
III. ZATRUDNIENIE I DZIAŁALNOŚĆ SOCJALNA.....	9
IV. INWESTYCJE I REMONTY.....	11
V. INFORMACJA DOTYCZĄCA OCHRONY ŚRODOWISKA I ZAGADNIENIÓW SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI	13
VI. SYTUACJA FINANSOWA, MAJĄTKOWA ORAZ PIENIĘŻNA SPÓŁKI	16
1. Prezentacja wybranych danych finansowych z działalności Spółki z okresu ostatnich 5 lat i prognoza na 2019 rok.....	16
2. Zaciągnięte pożyczki i kredyty	16
3. Poręczenie i gwarancje.....	17
4. Sytuacja finansowa Spółki.....	18
5. Sytuacja majątkowa Spółki	19
6. Przepływy pieniężne.....	20
7. Wskaźniki ekonomiczne.....	21
VII. SZCZEGÓLNE ZDARZENIA.....	22
VIII. SKARGI, WNIOSKI, REKLAMACJE I KONTROLE.....	23
IX. INFORMACJA O PRZEWIDYWANYM ROZWOJU SPÓŁKI.....	24
X. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ	26
XI. POZOSTAŁE INFORMACJE WYMAGANE.....	27
XII. INNE INFORMACJE.....	28

I. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI I ZASOBÓW

1. Podstawowe informacje o Spółce

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji powstało w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego PWiK w Olsztynie w jednoosobową spółkę Gminy Olsztyn, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Do przekształcenia doszło na podstawie Uchwały XII 148/91 z dnia 25 września 1991 r. Rady Miasta Olsztyna. Akt przekształcenia Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością – Akt założycielski Spółki został zawarty w formie aktu notarialnego 30 czerwca 1997r., rep. A Nr 1924/97, wpis do Rejestru Handlowego 4 sierpnia 1997 r.

Spółka jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym, prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Olsztynie VIII Wydział Gospodarczy pod nr KRS: 0000126352. Spółka mieści się w Olsztynie przy ul. Oficerskiej 16 A, 10-218 Olsztyn. Spółka posiada nr REGON: 510620050, NIP: 7390403323.

Kapitał zakładowy Spółki na dzień 31.12.2018 r. wynosi 156 079 500 złotych i dzieli się na 312 159 udziałów o wartości nominalnej 500 złotych każdy. Wszystkie udziały należą do Gminy Olsztyn i zostały przez nią objęte.

Właścicielem Spółki jest Gmina Olsztyn. Prezydent Olsztyna, jako organ wykonawczy Gminy, pełni funkcję Zgromadzenia Wspólników. Spółka wykonuje zadania użyteczności publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

Przedmiotem działalności Spółki według Polskiej Klasyfikacji Działalności jest:

- pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody (PKD 36,00,Z);
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków (PKD 37,00,Z);
- zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne (PKD 38,11,Z);
- obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne (PKD 38,21,Z);
- wykonywanie badań, pomiarów i analiz chemicznych i biologicznych składu i czystości wody (PKD 71,20,B);
- działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne (PKD 71,12,Z);
- wytwarzanie energii elektrycznej (PKD 35,11,Z);
- handel energią elektryczną (PKD 35,14,Z).

W ramach powyższej działalności Spółka:

- eksploatuje, konserwuje, remontuje, odtwarza, modernizuje i rozbudowuje urządzenia i obiekty wodociągowo-kanalizacyjne,
- prowadzi rozliczenia za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków,
- wykonuje badania laboratoryjne kontrolujące jakość prowadzonych procesów uzdatniania wody i oczyszczania ścieków oraz stan ścieków odprowadzanych przez zakłady przemysłowe,
- inicjuje realizację programów zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków, opiniuje koncepcje budowy sieci i urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych,
- wydaje warunki techniczne budowy sieci i obiektów wodociągowo-kanalizacyjnych oraz przyłączania odbiorców, uzgadnia projekty opracowane na podstawie tych warunków, a także przeprowadza odbiory techniczne tych budowli,
- wykonuje podłączenia obiektów do czynnych sieci wodociągowych,
- planuje, zleca i nadzoruje realizację zadań i zakupów inwestycyjnych oraz zadań remontowych, wykonywanych siłami obcymi dla potrzeb Spółki.

Przedsiębiorstwo świadczy roboty odpłatne związane z podstawową specjalizacją, m.in.:

- wykonuje sieci i przyłącza wodociągowo-kanalizacyjne,
- usuwa awarie na sieciach nie będących w posiadaniu Spółki,
- remontuje pompy i inne urządzenia mechaniczne,
- świadczy usługi transportowo-sprzętowe i laboratoryjne.

2. Struktura Władz

Władzami Spółki są: Zgromadzenie Wspólników, Rada Nadzorcza oraz Zarząd.

Rada Nadzorcza

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Rada Nadzorcza Spółki działała w następującym składzie: Przewodniczący Rady Nadzorczej - Edward Tomczyk

- Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej - Irena Petryna
- Sekretarz Rady Nadzorczej - Jarosław Szostek
- Członek Rady Nadzorczej - Leszek Bury
- Członek Rady Nadzorczej - Szczepan Figiel
- Członek Rady Nadzorczej - Wojciech Kokoryn
- Członek Rady Nadzorczej - Henryk Łańko
- Członek Rady Nadzorczej - Andrzej Orzechowski
- Członek Rady Nadzorczej – Ryszard Przystawko

W okresie sprawozdawczym nie było zmian w składzie Rady Nadzorczej Spółki.

Zarząd

Na dzień 31 grudnia 2018 r. Zarząd Spółki działał w jednoosobowym składzie:

- Prezes Zarządu - Wiesław Pancer.

Prokurenci

Na dzień 31 grudnia 2018 r. prokurentami Spółki byli:

- Prokurent - Antoni Kujawa
- Prokurent - Jacek Zyśk

3. Obszar oddziaływania

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Olsztynie prowadzi swoją działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Olsztyn. Głównymi odbiorcami są mieszkańcy Olsztyna, a także instytucje i firmy mające swoje siedziby w granicach administracyjnych gminy. Uchwała Nr XX/472/16 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2016 r. zmieniająca uchwałę Nr III/73/14 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 grudnia 2014 roku w sprawie wyznaczenia aglomeracji Olsztyn oraz likwidacji dotychczasowej aglomeracji Olsztyn zobowiązuje Przedsiębiorstwo do odbioru ścieków z oznaczonej zlewni, tj. z 34 miejscowości obejmujących: Barczewo, Łęgajny, Wójtowo, Ruszajny, Kaplityny, Nikielkowo, Kaplityny Górne, Wróćkowo, Barczewko, Ruś, Bartąg, Jaroty, Klebark Mały, Ostrzeszewo, Klebark Wielki, Silice, Dywity, Ługwałd, Różnowo, Słupy, Kieźliny, Wadąg, Myki, Zalbki, Gutkowo, Kudypy, Gronity, Naterki, Sząbruk, Unieszewo, Barwiny, Łupstych, Siłę, Cegłowo.

Zasoby wody, wielkość ujęć, stan stacji uzdatniania wody, jak również przepustowość oczyszczalni ścieków umożliwiają Przedsiębiorstwu zaspokajanie zgłaszanych potrzeb gmin ościennych w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Spółka systematycznie rozszerza obszar świadczenia usług w wyniku podłączania do miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej miejscowości z gmin ościennych.

Według stanu na dzień 31.12.2018 r. Spółka zaopatruje w wodę Nikielkowo, Jonkowo, Ostrzeszewo, Zalbki, Myki, Wadąg, Gietrzwałd oraz Bartąg. Natomiast odbiera i oczyszcza ścieki z Barczewa, Łęgajń, Wójtowa, Kudyp, Bartąga, Słup, Kieźlin, Wadąga Zalbek, Myk, Dywit, Jonkowa, Kaplityn, Ostrzeszewa, Klebarka Małego, Szczęsnego, Rusi i Gronit.

Spółka nie posiada znaczących konkurentów na lokalnym rynku, na którym działamy tu do czynienia z naturalnym monopolem technicznym. Własne ujęcia wody wykorzystują: Miejski Szpital Zespolony, Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, Szpital MSWiA, Szpital Uniwersytecki, Samodzielny Publiczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc w Olsztynie i Indykpol.

II. PRODUKCJA

1. Produkcja i sprzedaż wody

W 2018 r. wyprodukowano łącznie 10 608 886 m³ wody. Jest to o 194 652 m³ więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Woda pochodziła z pięciu ujęć.

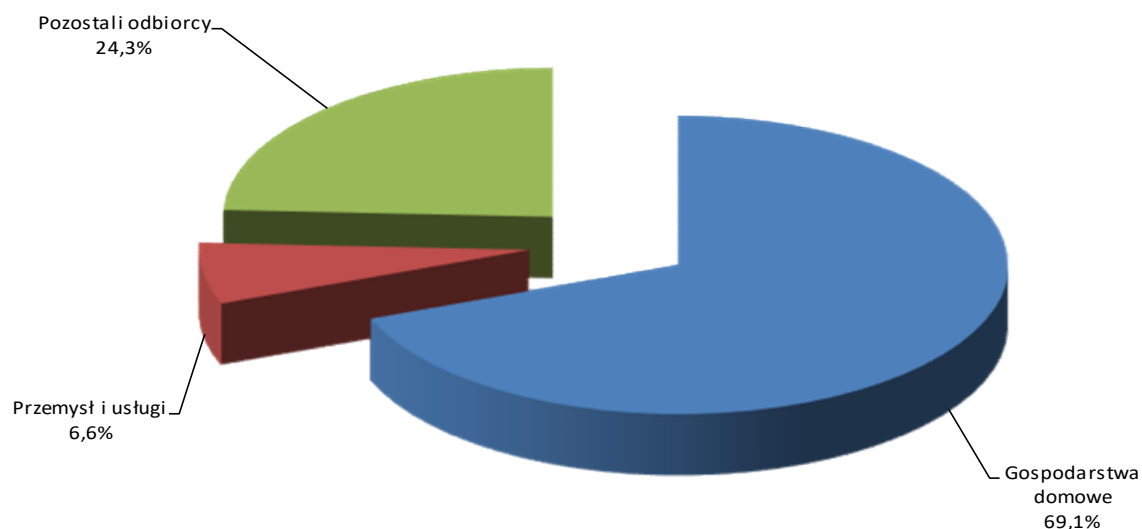
Tabela 1. Produkcja wody przez poszczególne ujęcia wody

	(w m ³)				
Wyszczególnienie	Ujęcie Wody „Wadąg”	Ujęcie Wody „Zachód”	Ujęcie Wody „Kortowo”	Ujęcie Wody „Jaroty”	Ujęcie Wody „Likusy”
2018 rok	5 960 984	3 210 218	723 615	333 687	380 382
2017 rok	6 041 900	2 792 494	897 930	342 406	339 504
Wzrost(+) spadek (-)	- 80 916	417 724	- 174 315	- 8 719	40 878

W 2018 roku sprzedaż wody wyniosła 8 238,5 tys. m³ i była niższa od sprzedaży w 2017 roku o 30,7 tys. m³ tj. o 0,4 %. Różnica między produkcją, a sprzedażą wody wynosząca 2 370,4 tys.m³, to woda pobrana do własnych celów technologicznych w tym płukanie filtrów na stacjach uzdatniania wody, wiosenne i jesienne płukanie sieci oraz zdroje uliczne, gaszenie pożarów i straty.

Strukturę sprzedaży wody w 2018 roku z podziałem na grupy odbiorców przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1: Struktura sprzedaży wody w 2018 roku

Woda do odbiorców dostarczana była siecią wodociągową. Długość sieci i przyłączy wodociągowych, będących na stanie Spółki na koniec 2018 roku wyniosła 389,6 km. W ciągu roku przybyło do obsługi 4,4 km sieci.

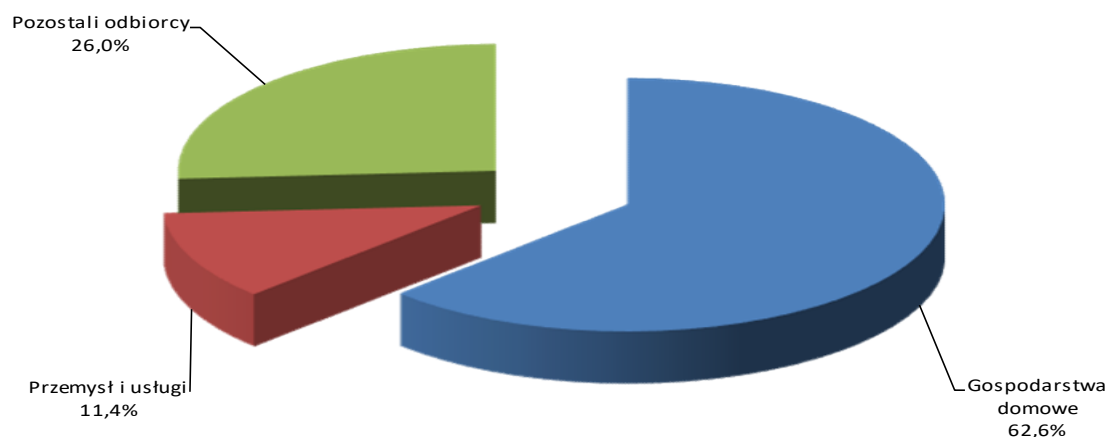
W ramach prac konserwacyjno-remontowych na sieci i przyłączach wodociągowych:

- usunięto 11 awarii magistrali wodociągowych;
- usunięto 104 awarie sieci rozdzielczych;
- usunięto 23 awarie przyłączy wodociągowych do budynków;
- usprawniono 87 zasuw liniowych;
- usprawniono i wymieniono 59 nawiertek oraz zamontowano 38 nowych;
- usprawniono 30 hydrantów oraz wymieniono 25 hydrantów ppoż;
- wymieniono i zamontowano 139 nowych osłon odwodnienia hydrantu;
- wymieniono i zamontowano 324 obudowy do zasuw oraz 171 kluczy;
- wymieniono i zamontowano 302 skrzynki do zasuw i 27 do hydrantów;
- oczyszczono 51 komór zasuw;
- zamontowano 379 tabliczek oznaczeniowych do zasuw i hydrantów;
- wymieniono 2.370 wodomierzy;
- zamontowano 175 nakładek do zdalnego odczytu wodomierzy;
- zainstalowano 139 wodomierzy ogrodowych.

2. Odbiór ścieków

W okresie sprawozdawczym odebrano i oczyszczono 9 077,2 tys. m³ ścieków, tj. o 202,4 tys. m³ (2,2 %) mniej niż w roku ubiegłym. Udział poszczególnych grup w ramach usługi odbioru ścieków przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2: Struktura odbioru ścieków w 2018 roku

Długość sieci i przyłączy kanalizacji sanitarnej będących na stanie Spółki na koniec 2018 roku wyniosła 370,2 km. W ciągu roku do obsługi przybyło 1,7 km sieci.

W ramach działalności konserwacyjno-remontowej służby Spółki:

- usunęły siłami własnymi 224 niedrożności sieci kanalizacyjnych ulicznych;
- wykonały remonty studni i regulację włączów w ilości 151 szt.;
- dokonały przeglądu i czyszczenia ręcznego 1 200 studni kanalizacji sanitarnej;
- dokonały przeglądu 24 km sieci kanalizacji sanitarnej przy pomocy kamer TV;
- wykonały 160 punktowych remontów rur metodami bezwykopowymi.

3. Odbiorcy Spółki

Sprzedają generowali odbiorcy z trzech grup odbiorców: gospodarstwa domowe (odbiorcy indywidualni, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe), przemysł i usługi oraz pozostali odbiorcy, którymi są m.in. jednostki sfery budżetowej (służba zdrowia, szkolnictwo i inni), prowadzący działalność niezwiązaną z produkcją oraz odbiorcy sąsiednich gmin. Na dzień 31.12.2018 r. Spółka rozliczała następujące ilości wodomierzy głównych wraz z podlicznikami:

- gospodarstwa domowe 10 595 (z tego: budynki jednorodzinne 7 921 i budynki wielorodzinne 2 674),
- przemysł i usługi 217,
- pozostali odbiorcy 4 409, w tym odbiorcy gminni 49 punktów rozliczeń (wodomierzy).

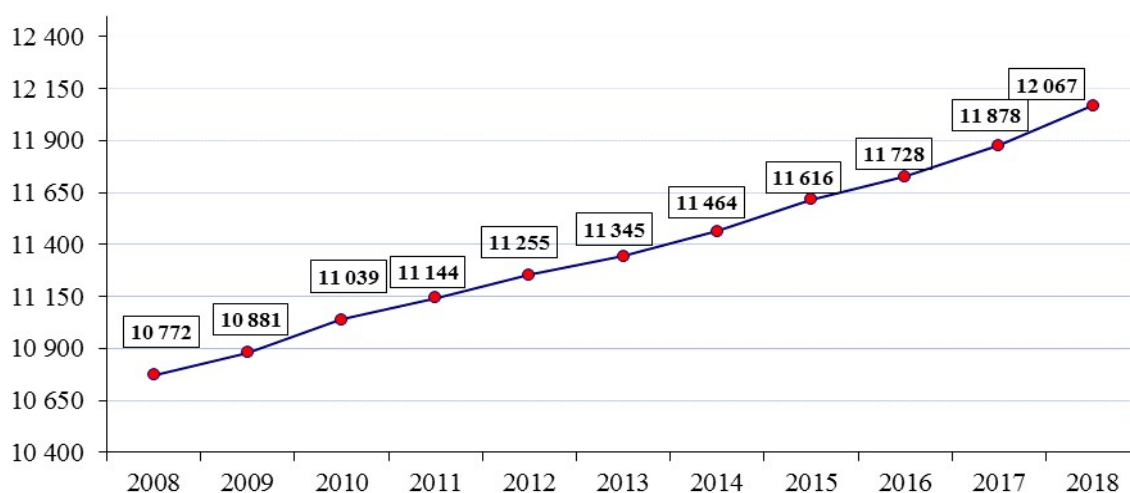
Ilość odprowadzonych ścieków zasadniczo jest ustalana na podstawie zużycia wody. Urządzenia pomiarowe (37 szt.) określające ilość ścieków zainstalowane są na sieciach odprowadzających ścieki z sąsiednich gmin oraz przyłączach niektórych przedsiębiorstw. Spółka funkcjonując w granicach aglomeracji olsztyńskiej dostarcza wodę i odprowadza ścieki na podstawie umów cywilnoprawnych zawartych z gminami ościennymi,

w których określone są wzajemne prawa i obowiązki stron. W związku z rozwojem budownictwa mieszkaniowego w sąsiednich gminach przy granicy z Gminą Olsztyn uregulowanie wzajemnych stosunków pomiędzy Gminą Olsztyn, a gminami ościennymi w formie umów cywilnoprawnych może okazać się niewystarczające, dlatego też biorąc pod uwagę zadania każdej z poszczególnych z gmin, zgodnie z art. 3 u.z.z.w., zadania w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków mogą być wykonywane i uregulowane pomiędzy zainteresowanymi gminami w formie związku międzygminnego lub powierzone wskazanej gminie w porozumieniu międzygminnym.

Niewywiązanie się w niektórych przypadkach przez Gminy z umowy o odprowadzanie ścieków odnośnie posiadania sprawnych urządzeń pomiarowych może doprowadzić w ostateczności do sporu sądowego i konieczności zastępczego wykonania przez Spółkę naprawy lub wymiany urządzeń pomiarowych na koszt gmin ościennych.

Liczba odbiorców wody liczona wg stanu punktów (wodomierzy głównych) na koniec 2018 roku wynosiła 12 067 i zwiększyła się w ciągu roku o 189 odbiorców, tj. 1,6 %.

Wykres 3: Liczba odbiorców świadczonych usług wg stanu punktów (wodomierzy głównych) na koniec roku

W ciągu ostatnich dziesięciu lat nastąpił przyrost liczby odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych o 1 295, tj. o 12,0 %.

W 2018 roku dla okolicznych gmin dostarczono 297,2 tys. m³ wody, co stanowi 3,6 % całkowitej sprzedaży wody oraz odebrano 809,7 tys. m³ ścieków (8,9 % wszystkich ścieków) na łączną kwotę 5 816,4 tys. zł.

4. Pozostała działalność usługowa

Poza działalnością podstawową w 2018 roku Spółka świadczyła usługi w zakresie robót odpłatnych, obejmujących:

- usuwanie awarii zewnętrznych instalacji, przyłączy i sieci wodno-kanalizacyjnej, wykonanie przyłączy wodno-kanalizacyjnych na indywidualne zlecenia, remont urządzeń;
- przeglądy i odbiory sieci, przyłączy i obiektów wodno-kanalizacyjnych;
- wykonywanie badań laboratoryjnych.

W 2018 roku akredytowane przez PCA laboratorium Spółki wykonało badania na potrzeby własne Spółki oraz na zlecenie klientów zewnętrznych w następującym zakresie:

1. Badania mikrobiologiczne wody:
 - pobrano 3.419 próbek na potrzeby Spółki;
 - przyjęto 1.039 próbek do badań od klientów zewnętrznych;
 - wykonano łącznie 27.656 badań, w tym 5.806 badań w ramach zleceń zewnętrznych.
2. Badania fizykochemiczne wody:
 - pobrano 2.603 próbki na potrzeby Spółki;
 - przyjęto 331 próbek do badań od klientów zewnętrznych;
 - wykonano łącznie 10.596 badań, w tego: 1.562 badania w ramach zleceń zewnętrznych, i 9 034 badania na potrzeby Spółki;
 - dodatkowo wykonano 5.430 badań kontrolnych w ramach sterowania jakością.
3. Badania fizykochemiczne ścieków i osadów ściekowych:
 - pobrano 554 próbki ścieków na potrzeby Spółki;
 - przyjęto 61 próbek do badań od klientów zewnętrznych;
 - wykonano łącznie 3.753 badania, w tym 265 badan w ramach zleceń zewnętrznych;
 - pobrano 1.174 próbki osadów ściekowych na potrzeby Spółki;
 - wykonano 3.398 badań próbek osadów ściekowych.

W 2018 roku Spółka nieodpłatnie wydała inwestorom 485 warunków technicznych oraz uzgodniła 309 projektów budowlanych. Z tytułu dokonanych odbiorów technicznych (3,4 km sieci wodociągowej i 1,2 km sieci kanalizacyjnej oraz 145 przyłączy wodociągowych i 114 przyłączy kanalizacyjnych) uzyskano przychody w kwocie 34,2 tys. zł.

Przychody z robót odpłatnych i działalności pomocniczej w 2018 roku wyniosły 1 245,0 tys. zł, co stanowi 1,5 % całkowitej wartości sprzedaży.

III. ZATRUDNIENIE I DZIAŁALNOŚĆ SOCJALNA

W 2018 roku średnioroczne zatrudnienie ukształtowało się na poziomie 435,1 etatów i w stosunku do roku 2017 wzrosło o 0,5 et., tj. o 0,1 %.

Na dzień 31.12.2018 r. Spółka zatrudniała ogółem 439 osób, z tego 98 kobiet i 341 mężczyzn.

W 2018 roku przyjęto do pracy 40 osób. Z pracy odeszło 35 pracowników, z tego: 15 pracowników zatrudnionych na stanowiskach produkcyjnych i 20 pracowników zatrudnionych na stanowiskach nieprodukcyjnych.

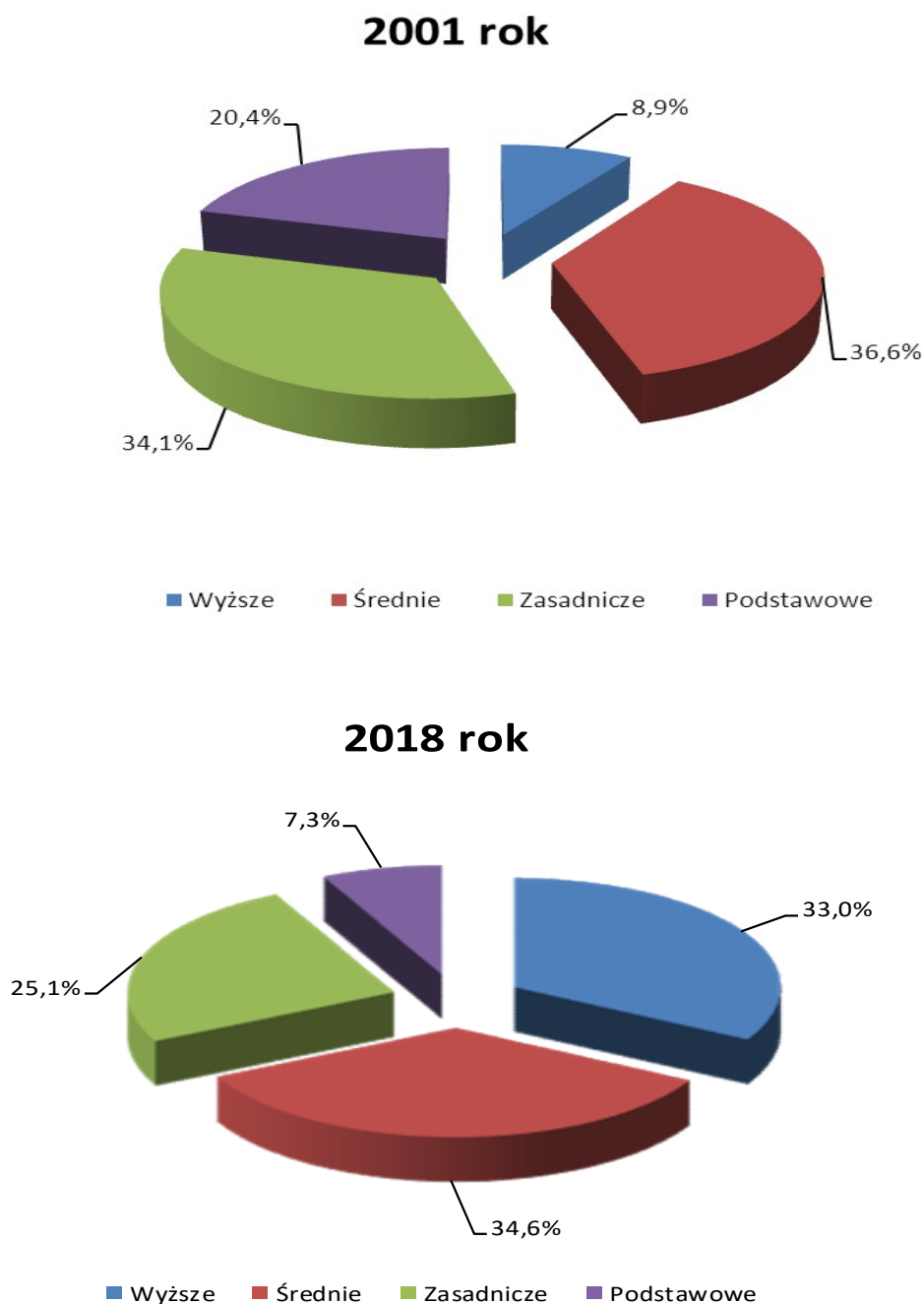
Średni staż pracy pracowników w Spółce wynosi 18 lat. Średni wiek załogi to 48 lat.

Tabela 2. Struktura zatrudnienia wg wykształcenia (w %)

<i>Wykształcenie</i>	<i>2018 r.</i>	<i>2017 r.</i>
Podstawowe	7,3	7,8
Zasadnicze zawodowe	25,1	25,0
Średnie	34,6	36,2
Wyższe	33,0	31,0

W strukturze zatrudnienia, z uwagi na specyfikę działalności Spółki, podobnie jak w latach ubiegłych największy udział (59,7 %) stanowili pracownicy z wykształceniem średnim i zasadniczym zawodowym.

Wykres 4: Struktura zatrudnienia wg wykształcenia

Zarząd Spółki stwarza pracownikom możliwości rozwoju poprzez popieranie różnego rodzaju form kształcenia i doskonalenia udzielając w tym zakresie pomocy finansowej. W 2018 roku Spółka kontynuowała programy szkoleniowe umożliwiające pracownikom rozwój poprzez podnoszenie kwalifikacji. Koszt szkoleń wyniósł 192,6 tys. zł.

W 2018 roku osiemnastu pracowników podnosiło kwalifikacje zawodowe na wyższych uczelniach (I-ego i II-ego stopnia), przy czym dziewięciu pracowników kontynuowało naukę i dziewięciu naukę podjęło. Ośmiu pracowników kształciło się na studiach podyplomowych w różnych specjalnościach.

Na koniec roku udział pracowników z wyższym wykształceniem wzrósł z 31 % w 2017 roku do 33,0 % w 2018 roku, czyli o 2,0 punkty procentowe. W stosunku do 2001 roku wzrost ten jest prawie czterokrotny.

W 2018 roku zanotowano 6 lekkich wypadków przy pracy, które spowodowały 135 dni niezdolności do pracy. W stosunku do roku 2017, w którym również wydarzyło się 6 lekkich wypadków, odnotowano spadek absencji spowodowanej wypadkami o 303 dni. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w 2018 roku został naliczony w wysokości 639,7 tys. zł. Środki z tego funduszu zostały przeznaczone m.in. na dofinansowanie wypoczynku urlopowego organizowanego we własnym zakresie, pomoc materialną, działalność kulturalno-oświatową, sportowo-rekreacyjną oraz organizację wypoczynku w dni wolne od pracy.

IV. INWESTYCJE I REMONTY

W 2018 roku Spółka poniosła nakłady inwestycyjne w wysokości 15 081,0 tys. zł, na planowane 16 511 tys. zł. W stosunku do 2017 roku były one niższe o 8 503,9 tys. zł, tj. o 36,1 %.

Prowadzona przez Spółkę w 2018 roku działalność inwestycyjna służyła głównie modernizacji istniejących obiektów infrastruktury technicznej i budowlanej w celu zapewnienia prawidłowego ich funkcjonowania.

Nakłady inwestycyjne w podziale na poszczególne urządzenia przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3. Nakłady inwestycyjne (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Urządzenia kanalizacyjne	Urządzenia wodociągowe	Obiekty administracyjno-techniczne	Zakupy gotowych dóbr inwestycyjnych
2018 rok	2 509,7	5 443,5	4 896,8	2 231,0
2017 rok	4 584,9	3 030,1	1 553,9	14 416,0
Przyrost(+); spadek(-)	- 2 075,2	+ 2 413,4	+ 3 342,9	- 12 185,0

Najważniejsze zadania inwestycyjne zrealizowane w 2018 roku:

- stabilizacja skarpy OBF-ów na oczyszczalni ścieków;
- odprowadzenie ścieków przemysłowych z terenu SUW Karolin;
- modernizacja instalacji AKPiA i SCADA na stacji ITPO;
- modernizacja systemu dozowania reagentów na stacji ITPO;
- przebudowa wentylacji i wymiana biofiltra w przepompowni ścieków P-3 przy ul. Artyleryjskiej;
- budowa dwóch studni kanalizacyjnych przy ul. Juranda ze Spychowa 6,7;
- modernizacja wentylacji ITPO;
- przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Żeromskiego;
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w ul. Trylińskiego – wykonano w części dotyczącej budowy sieci wodociągowej;
- budowa odcinka kanalizacji deszczowej na P-10;
- budowa odcinka kanalizacji deszczowej na SUW Jaroty.
- wymiana przyłączy wodociągowych;

- budowa magistrali wodociągowej w al. Wojska Polskiego od os. Podleśna do granicy gm. Dywity;
- modernizacja zbiornika wody czystej SUW Zachód;
- budowa sieci wodociągowej łączącej sieć w ul. Dworcowej i ul. Jasnej;
- budowa źródła ulicznego w rejonie Katedry św. Jakuba przy ul. Staszica.
- budowa systemu monitoringu obiektów wodno-ściekowych na terenie Olsztyna;
- budowa wiaty na terenie placu magazynowego przy warsztacie na bazie przy ul. Oficerskiej oraz na oczyszczalni ścieków;
- wymiana wymiennika c.w.u. w budynku administracyjno-warsztatowym na oczyszczalni ścieków;
- podłączenie bazy i SUW Zachód do światłowodu miejskiego;
- przebudowa łazienki działu sieci kanalizacyjnej w budynku B na bazie PWiK;
- wymiana wyłączników APU w rozdzielni NN na ujęciu wody Wadąg i przepompowni ścieków P-10;
- wymiana rozłącznika w rozdzielni SN na bazie PWiK;
- rozbudowa systemu monitorowania – oczyszczalnia ścieków, SUW Karolin, SUW Zachód, SUW Jaroty, baza, SUW Likusy;
- modernizacja układu pomiarowego w stacji trafo przepompowni P-2;
- wykonanie drenażu na terenie przepompowni P-10 w Kieźlinach.

Ponadto zakupiono zestawy komputerowe i oprogramowanie (728,1 tys. zł), odtworzono środki trwałe, urządzenia, sprzęt i narzędzia (828,8 tys. zł), zakupiono środki transportu (103,4 tys. zł), dokonano wykupu sieci od osób trzecich (570,7 tys. zł).

W 2018 roku w systemie zleceńowym wykonano remonty w robotach budowlano-montażowych o wartości 2 912,2 tys. zł, tj. o 786,7 tys. zł więcej niż rok wcześniej, a ich zakres obejmował między innymi:

- remont sieci kanalizacji sanitarnej o śr. 200 mm w ul. Burskiego 20-32;
- wymiana łopatek w turbosprężarce ES1 wraz z wyważeniem wału suszarki;
- wymiana okien w pomieszczeniach działu RUR;
- wykonanie remontu obmurzy pieca w ITPO;
- awaria sieci kanalizacyjnej w ul. Juranda 6;
- przebudowa drogi wewnętrznej w Lesie Miejskim łączącej ul. Fałata z Al. Wojska Polskiego.

W dniu 23 kwietnia 2018 r. PWiK podpisało umowę nr POIS.02.03-00-00-0107/17-00 o dofinansowanie projektu pn.: „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Olsztyn – etap I”. Projekt o łącznej wartości oszacowanej na kwotę 80 065 839,25 zł jest dofinansowany ze środków Funduszu Spójności do kwoty 41 497 538,63 zł, w ramach działania 2.3 „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach” oś priorytetowa II „Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020. Projekt realizowany jest w porozumieniu z Gminą Dywity i Gminą Gietrzwałd i obejmuje realizację 15 zadań. Termin rzeczowego zakończenia projektu zaplanowano na 31.12.2020 r.

V. INFORMACJA DOTYCZĄCA OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO I ZAGADNIENIÓW SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI

Spółka eksploatuje na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę pięć ujęć: Wadąg, Zachód, Kortowo, Jaroty i Likusy, z czego największe z nich to ujęcie Wadąg. Ujmowana woda podziemna poddawana jest procesowi dwustopniowej filtracji w celu usunięcia nadmiaru żelaza i manganu. Wprowadzana do sieci wodociągowej woda uzdatniona spełnia wymagania jakościowe zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Potwierdzeniem spełnienia wszystkich wymogów prawnych jest prowadzony przez Spółkę monitoring jakości wody. W 2018 r. łącznie z pięciu ujęć pobrano i uzdatniono 10 608 886 m³ wody surowej, z czego 9 972 797 m³ zostało wprowadzone do sieci. Z tytułu poboru wód w 2018 r. naliczono opłatę zmienną w wysokości 716 227 zł. Opłata stała wynikająca z warunków określonych w decyzjach na pobór wód wyniosła 133 438 zł (płatna w 4 równych ratach).

Ścieki odprowadzane z Miejskiej Oczyszczalni Ścieków „Łyna” w Olsztynie odpowiadają warunkom określonym w pozwoleniu wodnoprawnym obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2025 r.

Analizy wykazały, że procent redukcji zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych w MOŚ „ŁYNA” odprowadzanych do odbiornika wynosił odpowiednio:

- ChZT – zmierzony 95,4%, wymagany decyzją wynosi 75%,
- BZT5 – zmierzony 99,2%, wymagany decyzją wynosi 90%,
- Zawiesina ogólna – zmierzony 98,8%, wymagany decyzją wynosi 90%,
- Azot ogólny – zmierzony 86,5%, wymagany decyzją wynosi 70%,
- Fosfor ogólny – zmierzony 96%, wymagany decyzją wynosi 80%.

W zakresie ilości odprowadzanych ścieków warunki decyzji są dotrzymane. W 2018 r. odprowadzono średnio Q_{dśr} = 33 660 m³/d. Wysokość naliczonej opłaty zmiennej za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi w 2018 r. wyniosła 497 618 zł, z tego 2 324 zł naliczono za odprowadzanie wód opadowych, a 495 294 zł za odprowadzanie oczyszczonych ścieków komunalnych. Opłata stała za odprowadzanie ścieków do wód wynikająca z warunków określonych w decyzji wynosi 63 368 zł (płatna w 4 równych ratach). Opłatę wnosi się raz w kwartale do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Opłata zmienna naliczona za usługi wodne za 2018 r. wyniosła 1 213 845 zł, z tego: I kw. 299 853 zł, II kw. 311 846 zł, III kw. 293 922 zł, IV kw. 308 224 zł.

Z tytułu emisji zanieczyszczeń do powietrza naliczono opłatę w wysokości 7 248 zł.

W Spółce emisja do powietrza odbywa się ze źródeł zorganizowanych, niezorganizowanych oraz procesów spalania paliw w silnikach spalinowych. Źródłami emisji zorganizowanej są: Instalacja Termicznego Przekształcania Odpadów (osadów ściekowych) oraz osiem kotłowni zlokalizowanych na terenie obiektów Spółki.

Standardy emisyjne dla instalacji termicznego przekształcania osadów ściekowych określone są w pozwoleniu na wprowadzanie pyłów i gazów do powietrza wydanej przez Urząd Marszałkowski w dniu 22 lutego 2019 r., znak: OŚ.-PŚ.7223.12.2018, obowiązującej do 21.02.2029 r.

Opłata środowiskowa za emisję pyłów i gazów do powietrza z instalacji termicznego przekształcania osadów ściekowych za 2018 r. wyniosła łącznie 1 308,63 zł, sumaryczny czas pracy instalacji w tym okresie wynosił 3 111 godzin.

Kotłownie zakładowe eksploatowane są na potrzeby wytworzenia ciepła do centralnego ogrzewania budynków i podgrzewania ciepłej wody. Naliczona kwota opłaty za emisję substancji do powietrza z emitorów należących do wyżej wymienionych źródeł w 2018 r. wyniosła 2 903,37 zł.

Opłata środowiskowa za emisję z procesów spalania paliw w silnikach spalinowych w 2018 r. wyniosła 2 698,22 zł.

Z tytułu emisji gazów cieplarnianych z układów klimatyzacyjnych naliczono opłatę w wysokości 332,04 zł.

Marginalnym zjawiskiem jest emisja niezorganizowana pochodząca z procesów spawania na wolnym powietrzu. Za emisję będącą efektem procesów spawania na wolnym powietrzu w 2018 r. naliczono opłatę środowiskową w wysokości 6,22 zł.

Program ochrony środowiska występujący w branży wod.-kan. obejmuje swoim zasięgiem również zagadnienia poboczne towarzyszące procesom produkcyjnym i usługowym, skupiające się w dużej mierze w sferze gospodarki odpadowej.

Spółka posiada 3 decyzje administracyjne właściwych organów w zakresie gospodarowania odpadami, tj. pozwolenie na wytwarzanie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów poprzez unieszkodliwienie osadów ściekowych poprzez spalanie oraz zezwolenie na przetwarzanie odpadów gleby i ziemi w procesie sortowania.

W ramach gospodarowania wytwarzanymi i przetwarzanymi odpadami, Spółka, prowadzi ich ścisłą ewidencję, selektywnie je magazynuje w wydzielonych miejscach, a następnie przekazuje uprawnionym firmom specjalistycznym do odzysku (zazwyczaj odpady inne niż niebezpieczne) lub do unieszkodliwiania (odpady niebezpieczne). W roku 2018 wytworzono ogółem 24 642,47 Mg wszystkich rodzajów odpadów, w tym 24 585,05 Mg odpadów innych niż niebezpieczne oraz 57,42 Mg odpadów niebezpiecznych.

Największą masę spośród wytwarzanych odpadów stanowią ustabilizowane komunalne osady ściekowe, zaliczane do odpadów innych niż niebezpieczne. Ich produkcja w roku 2018 wynosiła 21 031 Mg. Pomimo korzystnego stanu sanitarnego i spełniającego normy składu chemicznego są to odpady bardzo uciążliwe, ponieważ ze względu na olbrzymie objętości i szereg obwarowań prawno-środowiskowych, ich bezpośrednie przyrodnicze zagospodarowanie wciąż spotyka się z dużymi utrudnieniami. Stosowaną od wielu lat formą odzysku jest przekazywanie osadów firmom wyłonionym w przetargach, głównie w celu przetworzenia w procesie kompostowania. W roku 2018 przekazano do kompostowania i produkcji nawozu 16 540 Mg osadu. Osad przekazywany do przetworzenia usuwany jest bezpośrednio spod pras odwadniających.

Proces przekształcania osadu wspomaga wybudowana na terenie oczyszczalni ścieków w Olsztynie suszarnia wraz ze spalarnią osadów. W 2018 roku Zakład Gospodarki Ściekowej przekazał do spalarni 4 491 Mg osadów odwodnionych na prasach, a spalono 802 Mg osadu o zawartości ok.18% suchej masy. W wyniku spalania powstają odpady w postaci żużli i popiołów paleniskowych oraz pyłów z oczyszczania gazów odlotowych, których sumaryczna ilość jest nieporównywalnie mniejsza od ilości osadu podawanego

do spalenia. W 2018 r. otrzymano w ten sposób odpowiednio: 235,44 oraz 54,12 Mg ww. odpadów.

Odrębnymi procedurami (inventaryzacje, harmonogramy likwidacji, sprawozdania) objęte są wyroby zawierające azbest. Zgodnie z wymogami ustawy Prawo ochrony środowiska wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest dopuszcza się nie dłużej niż do końca 2032 roku. Resztki tego typu wyrobów są nadal eksploatowane przez Spółkę, tkwią w gruncie w postaci rur wodociągowych azbestocementowych. Po opracowaniu harmonogramu usuwania przez Spółkę wyrobów zawierających azbest, w latach 2004–2018 wyłączono z eksploatacji w sumie aż 6 272,2 mb rur wodociągowych azbestocementowych, a do likwidacji pozostaje obecnie jeszcze 228,5 mb rur AC co stanowi zaledwie 3,5 % dotychczas zainwentaryzowanych zasobów tego typu uzbrojenia. Sieci te nie stanowią zagrożenia dla zdrowia odbiorców, jeśli są nie uszkodzone i stale nawilżone wodą.

W 2018 roku nie podejmowano żadnych działań związanych z likwidacją rurociągów AC. Wewnętrzny harmonogram wymiany sieci wodociągowej zawierającej azbest, sporządzony przez Dział Sieci Wodociągowej przewiduje eksploatację tych wyrobów maksymalnie do końca 2024 r. W marginalnym zakresie w wyroby azbestocementowe wyposażone są dwie studnie głębinowe na ujęciu wody Wadąg. Są to na bieżąco użytkowane filtry z rur AC o łącznej długości 54 mb. Zaprzestanie korzystania z tych wyrobów będzie następowało sukcesywnie w miarę naturalnego „starzenia się” studni, prowadzącego do wyłączenia ich z eksploatacji (maksymalnie do końca 2032 r.).

Gospodarowanie wszystkimi wytwarzanymi w Spółce odpadami jest ściśle monitorowane i odbywa się zgodnie z ustawą o odpadach, tj. przy zastosowaniu obowiązujących dokumentów ewidencyjnych, jakimi są: „Karta ewidencji odpadu” i „Karta przekazania odpadu”. W każdym miesiącu wykazywane są ilości wszystkich odpadów wytworzonych, przetworzonych przez spółkę oraz przekazanych do zagospodarowania, a po zakończeniu roku kalendarzowego sporządza się oficjalne sprawozdania zbiorcze i dostarcza właściwym organom (GUS, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska).

Spółka deklaruje, że zasady społecznej odpowiedzialności biznesu stanowią fundamentalną część planowania biznesowego i wyznaczają kierunki rozwoju firmy. Odpowiedzialne działanie oznacza traktowanie zarówno kontrahentów, jak i pracowników z zachowaniem szacunku, dbałość o środowisko naturalne oraz interesy lokalnej społeczności. Firma uczestniczy w niewielkich projektach o dużym znaczeniu dla społeczności lokalnej. Działania te służą integracji środowisk, budowaniu platformy wymiany doświadczeń. Wszelkie podejmowane inicjatywy przyczyniają się do umacniania wizerunku Spółki jako instytucji zaangażowanej w rozwój społeczności oraz dbałości o potrzeby klientów.

Piętnaście lat temu Spółka wdrożyła Zintegrowany System Zarządzania Jakością, Środowiskiem i BHP, który mierzalnymi wskaźnikami pokazuje wyraźny postęp w jakości pracy Przedsiębiorstwa.

VI. SYTUACJA I FINANSOWA, MAJĄTKOWA ORAZ PIENIĘŻNA SPÓŁKI

1. Prezentacja wybranych danych finansowych z działalności Spółki z okresu ostatnich 5 lat.

Tabela 4. Zestawienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych Spółki

Wyszczególnienie	Wykonanie (w złotych)				
	2014	2015	2016	2017	2018
Przychody ze sprzedaży	78 530 412	79 819 100	82 574 017	83 439 942	86 122 286
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	82 196 220	84 520 266	84 712 825	85 300 294	87 745 653
w tym: amortyzacja*/	22 972 431	23 246 340	19 592 206	19 417 188	19 101 585
Wynik na sprzedaży brutto	- 3 665 808	- 4 701 167	- 2 138 808	- 1 860 352	- 1 623 367
Pozostałe przychody operacyjne	5 395 401	7 577 671	4 561 186	4 133 469	4 168 670
Pozostałe koszty operacyjne	867 891	1 007 712	1 268 346	1 259 827	521 921
Wynik na działalności operacyjnej	861 702	1 868 792	1 154 032	1 013 290	2 023 382
Przychody finansowe	750 233	644 028	1 028 361	676 361	384 410
Koszty finansowe	1 454 451	1 948 532	1 044 223	922 700	1 810 701
Zysk brutto	157 485	564 286	1 138 171	766 951	597 091
Zysk netto	7 021	145 007	966 957	557 074	178 116
Aktywa trwałe	303 128 883	295 284 149	292 694 069	299 603 721	298 589 895
Aktywa obrotowe	23 831 864	21 965 986	25 425 852	24 276 143	21 669 104
Kapitał własny	165 915 579	166 060 586	171 727 327	174 534 580	179 360 195
Zobowiązania długoterminowe	80 477 611	76 231 123	70 275 276	76 454 620	70 467 522
Zobowiązania krótkoterminowe	18 385 736	15 527 327	19 581 657	21 583 355	18 089 593
Rozliczenia międzyokresowe	59 107 342	56 125 184	52 909 566	46 903 013	46 995 896

*/ 12 października 2015 roku Zarząd Spółki Zarządzeniem Nr 14/15 wydłużył okres ekonomicznej użyteczności środków trwałych i obniżył stawki amortyzacyjne z dniem 1 stycznia 2016 roku.

2. Zaciągnięte pożyczki i kredyty

PWiK jest stroną dwóch długoterminowych umów pożyczkowych:

1. Umowa pożyczki z NFOŚiGW nr 650/2006/Wn14/OW-ki-IS/P z dnia 20.12.2006 r. (inwestycyjna) na projekt „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie”. Kwota pożyczki z umowy wynosiła 23 911 100 zł, z czego otrzymano 17 497 780 zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2021 roku. Na zabezpieczenie pożyczki ustanowiono zastaw na 53,09 % udziałów Gminy w kapitale zakładowym Spółki na dzień 31.12.2005 r., który wynosił 60 698 500 zł. 24 października 2016 roku został zawarty pomiędzy Spółką, a Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska aneks do Umowy zastawu na mocy którego ustanowiono zastaw na 16,39 % udziałów Gminy w kapitale zakładowym Spółki na dzień 01.09.2016r. Łączna wartość nominalna 47 345 udziałów wynosi 23 672 500 zł.
2. Umowa pożyczki z NFOŚiGW nr 100/2009/Wn14/OW-ki-IS/9 z dnia 03.04.2009 r. (wrakowa) na dofinansowanie przedsięwzięcia „Gospodarka wodno-ściekowa

w Olsztynie”. Kwota pożyczki z umowy wynosiła 155 700 000 zł, z czego otrzymano 95 879 694 zł. Umowa przewidywała spłatę zobowiązania do 30.06.2026 roku. 21 września 2015 roku Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej podjął decyzję nr R/2646/2015 w sprawie wydłużenia okresu spłaty pożyczki wrakowej do 30 września 2031 roku oraz zmniejszenia rat pożyczki począwszy od 30 września 2015 roku. Pożyczka zabezpieczona jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową na kwotę aktualnego zadłużenia.

Na koniec 2018 roku Spółka posiadała następujące zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek:

Tabela 5. Salda pożyczek na dzień 31.12.2018 rok (w złotych)

Wyszczególnienie	Wielkość zaciągniętej pożyczki	Zadłużenie wg. stanu na dzień 31.12.2018 r.	Termin spłaty
Pożyczka wrakowa	95 879 694	55 707 133	2031 rok
Pożyczka inwestycyjna	17 497 780	5 457 780	2021 rok

PWiK jest stroną jednego długoterminowego kredytu obrotowego inwestycyjnego:

- Umowa z PKO BP SA nr 68102035410000599600901538 z dnia 11.12.2017 r. na częściowe finansowanie wykupu na własność nieruchomości gruntowych będących w użytkowaniu wieczystym o powierzchni 34,7786 ha położonej na terenie gminy Olsztyn- obręb 156 działka nr 2/1,2/2 dla której prowadzone przez Sąd Rejonowy w Olsztynie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych, są księgi wieczyste: KW nr OL10/00163161/9 oraz KW nr OL10/00110916/1 („Inwestycja”). Kwota kredytu z umowy wynosiła 13 mln zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2032 roku. Kredyt zabezpieczony jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową oraz hipoteką umowną łączną do kwoty 19,5 mln zł ustanowioną na nieruchomościach będących przedmiotem finansowania.

Na koniec 2018 roku Spółka posiadała następujące zobowiązania z tytułu zaciągniętego kredytu:

Tabela 6. Saldo kredytu na dzień 31.12.2018 rok (w złotych)

Wyszczególnienie	Wielkość zaciągniętego kredytu	Zadłużenie wg. stanu na dzień 31.12.2018 r.	Termin spłaty
Kredyt inwestycyjny	13 000 000	11 916 700	2032 rok

3. Poręczenia i gwarancje

W 2018 roku Spółka nie udzielała poręczeń i gwarancji.

4. Sytuacja finansowa Spółki

Za 2018 rok Spółka uzyskała przychody ogółem (wg ksiąg rachunkowych) w kwocie 90 705,1 tys. zł i były one niższe o 813,5 tys. zł, tj. o 0,9 % od przychodów osiągniętych w 2017 roku.

Głównym źródłem przychodów były przychody ze sprzedaży. W 2018 roku przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi zostały zrealizowane na kwotę 86 122,3 tys. zł i są one o 2 682,4 tys. zł, tj. o 3,2 % wyższe od przychodów uzyskanych w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Tabela 7. Zestawienie przychodów ze sprzedaży w latach 2014-2018 z podziałem na poszczególne rodzaje działalności (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Przychody z tytułu dostawy wody i odbioru ścieków	77 467,4	78 087,5	81 696,9	82 557,6	84 765,2
Przychody z działalności pomocniczej i robót odpłatnych	930,1	1 630,5	766,4	761,6	1 254,0
Przychody z usług mieszkaniowych	69,7	67,5	63,7	61,1	57,9
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	63,2	33,6	47,0	59,6	45,2
Razem	78 530,4	79 819,1	82 574,0	83 439,9	86 122,3

W 2018 roku przychody ze sprzedaży stanowią 95,0 % całości przychodów. Inne źródła przychodów to:

- pozostałe przychody operacyjne 4 198,4 tys. zł (4,6 %)
- przychody finansowe 384,4 tys. zł (0,4 %).

Pozostałe przychody operacyjne to przede wszystkim kwoty pochodzące z rozliczenia dotacji, pozyskanych z Unii Europejskiej na realizację inwestycji, proporcjonalnie do amortyzacji środków trwałych nimi sfinansowanych (3 181,7 tys. zł) i amortyzacji prawa wieczystego użytkowania gruntów (115,6 tys. zł) i przychody ze sprzedaży świadectw pochodzenia energii elektrycznej (423,8 tys. zł).

Na przychody finansowe składają się przede wszystkim odsetki otrzymane od środków pieniężnych ulokowanych na rachunkach bankowych (241,9 tys. zł) i odsetki od należności nie zapłaconych w terminie (73,4 tys. zł) oraz kwoty pochodzące ze zmniejszenia odpisów aktualizujących odsetki (67,2 tys. zł).

W celu osiągnięcia przychodów Spółka poniosła koszty w kwocie 90 108,0 tys. zł. Są one o 643,7 tys. zł, tj. o 0,7 % niższe od kosztów poniesionych w 2017 roku.

Za 2018 rok działalność Spółki zamknęła się zyskiem netto w kwocie 178,1 tys. zł.

5. Sytuacja majątkowa Spółki

Tabela 8. Struktura aktywów Spółki na 31.12.2018 r.

Pozycja	31.12.2018		31.12.2017		Zmiana	
	w tys. zł	Struktura (%)	w tys. zł	struktura (%)	w tys. zł	(%)
Wartości niematerialne	241,1	0,1	195,0	0,1	46,1	23,6
Rzeczowe aktywa trwałe	291 603,1	91,1	294 344,4	90,9	- 2 741,3	- 0,9
Należności długoterminowe	0,0	0,0	11,5	0,0	-11,5	X
Inwestycje długoterminowe	345,0	0,1	440,0	0,2	- 95,0	- 21,6
Długoterminowe rozliczenia	6 400,7	2,0	4 612,9	1,4	1 787,8	38,8
Zapasy	1 430,5	0,4	1 193,3	0,4	237,2	19,9
Należności krótkoterminowe	8 373,1	2,6	7 715,4	2,3	657,7	8,5
Inwestycje krótkoterminowe	10 636,9	3,3	14 809,5	4,5	- 4 172,6	-28,2
Krótkoterminowe rozliczenia	1 228,6	0,4	557,9	0,2	670,7	120,2
Razem aktywa	320 259,0	100,0	323 879,9	100,0	-3 620,9	-1,1

Tabela 9. Struktura pasywów Spółki na 31.12.2018 r.

Pozycja	31.12.2018		31.12.2017		Zmiana	
	w tys. zł	Struktura (%)	w tys. zł	struktura (%)	w tys. zł	(%)
Kapitał własny	179 360,2	56,0	174 534,6	53,9	4 825,6	2,8
Rezerwy na zobowiązania	5 345,8	1,7	4 404,3	1,3	941,5	21,4
Zobowiązania długoterminowe	70 467,5	22,0	76 454,6	23,6	- 5 987,1	-7,8
Zobowiązania Krótkoterminowe	18 089,6	5,6	21 583,4	6,7	-3 493,8	-16,2
Rozliczenia międzyokresowe	46 995,9	14,7	46 903,0	14,5	92,9	0,2
Razem pasywa	320 259,0	100,0	323 879,9	100,0	- 3 620,9	-1,1

Aktywa trwałe Spółki na dzień 31.12.2018 r. wyniosły 298 589,9 tys. zł i były o 1 013,8 tys. zł, tj. o 0,3 % niższe niż na 31 grudnia 2017 r. Spadek wartości aktywów trwałych w omawianym okresie nastąpił głównie za sprawą umorzenia rzeczowych aktywów trwałych o kwotę 2 741,3 tys. zł oraz zmniejszenia wartości inwestycji długoterminowych o 95,0 tys. zł. Jednocześnie nastąpił wzrost długoterminowych

rozliczeń międzyokresowych o 1 787,9 tys. zł głównie o wartość remontów kapitałnych rozliczanych w czasie.

Z kolei aktywa obrotowe na koniec 2018 roku wyniosły 21 669,1 tys. zł i były o 2 607,0 tys. zł, tj. o 10,7 %, niższe niż 31 grudnia 2017 r. Spadek aktywów obrotowych nastąpił głównie za sprawą spadku inwestycji krótkoterminowych o kwotę 4 172,6 tys. zł, w tym środków pieniężnych o 3 919,9 tys. zł. W ogólnej strukturze aktywów Spółki zdecydowanie, podobnie jak w latach ubiegłych, przeważały aktywa trwałe. Ich udział wzrósł z 92,5 % na początku roku do 93,2 % na koniec 2018 roku. W tym samym czasie udział środków obrotowych w strukturze aktywów spadł z 7,5 % do 6,8 %.

Po stronie pasywów (źródeł finansowania) kapitał własny na 31 grudnia 2018 r. wyniósł 179 360,2 tys. zł i wzrósł w stosunku do roku 2017 r. o 4 825,6 tys. zł, tj. o 2,8 % w wyniku przyjęcia aportu od Gminy Olsztyn.

Zobowiązania długoterminowe spadły z poziomu 76 454,6 tys. zł odnotowanego w 2017 roku do poziomu 70 467,5 tys. zł wykazanego na dzień 31 grudnia 2018 r. w wyniku spłaty zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek o 7 106,6 tys. zł (o 9,7 %).

W analizowanym okresie spadły również zobowiązania krótkoterminowe do kwoty 18 089,6 tys. zł, czyli o 16,2 % w stosunku do stanu z grudnia 2017 roku. Spadek pozycji zobowiązań krótkoterminowych wynikał przede wszystkim ze spadku rozrachunków z tytułu środków trwałych.

Efektom omówionych powyżej zmian był spadek sumy bilansowej na koniec 2018 roku o 3 620,9 tys. zł, tj. o 1,1 % w porównaniu z końcem 2017 r.

W strukturze aktywów największy udział miały rzeczowe aktywa trwałe (91,1 % sumy aktywów na dzień 31 grudnia 2018 roku), inwestycje krótkoterminowe oraz należności krótkoterminowe (odpowiednio 3,3% i 2,6% sumy aktywów). Pozycjami o największym udziale w pasywach na 31 grudnia 2018 r. były: kapitał własny i zobowiązania długoterminowe, z udziałem w pasywach na poziomie odpowiednio: 56,0% i 22,0%.

Na koniec 2018 roku aktywa Spółki w 56,0 % sfinansowane były kapitałami własnymi i w 44,0 % zobowiązaniami.

6. Przepływy pieniężne

Tabela 10. Wybrane pozycje rachunku przepływów pieniężnych Spółki (w tys. zł)

Pozycja	2018 r.	2017 r.	Zmiana w tys. zł
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	14 657,0	16 195,6	- 1 538,6
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	- 12 929,0	- 24 370,3	11 441,3
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	- 5 647,9	6 171,4	- 11 819,3
Stan środków pieniężnych na początku roku	14 556,8	16 560,1	- 2 003,3
Stan środków pieniężnych na koniec roku	10 636,9	14 556,8	- 3 919,9

Działalność operacyjna w 2018 roku wygenerowała dodatnie przepływy pieniężne w wysokości 14,7 mln zł. Były one jednak niższe o 1,5 mln zł w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2017 r., a wynikało to ze wzrostu stanu rozliczeń międzyokresowych oraz osiągniętego niższego zysku.

W 2018 roku zarówno przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej, jak i przepływy finansowe były ujemne. Dodatkowo przepływy operacyjne oraz ujemne przepływy z działalności inwestycyjnej i finansowej świadczą o rozwoju Spółki. Stan środków pieniężnych na koniec roku wyniósł 10,6 mln. zł.

7. Wskaźniki ekonomiczne

Zestawienie wskaźników charakteryzujących działalność i sytuację Spółki prezentuje poniższa tabela.

Tabela 11. Wskaźniki ekonomiczne

Wskaźnik	Treść ekonomiczna	2018 r.	2017 r.
Rentowność majątku (ROA) (%)	<u>wynik finansowy netto</u> przeciętny stan aktywów majątkowych	0,06	0,17
Rentowność kapitału własnego (ROE) (%)	<u>wynik finansowy netto</u> średnioroczny stan kapitału własnego	0,10	0,33
Zyskowność netto sprzedaży (%)	<u>wynik finansowy netto</u> przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i mater.	0,21	0,67
Stopa zadłużenia (%)	<u>zobowiązania ogółem</u> suma pasywów bilansu	44,00	46,11
Wskaźnik płynności bieżącej	<u>aktywa obrotowe ogółem</u> zobowiązania krótkoterminowe	1,20	1,12
Wskaźnik płynności szybkiej	<u>aktywa obrotowe ogółem – zapasy</u> zobowiązania krótkoterminowe	1,12	1,07
Wskaźnik płynności gotówkowej	<u>inwestycje krótkoterminowe</u> zobowiązania krótkoterminowe	0,59	0,69
Szybkość obrotu należności (w dniach)	<u>należności z tyt. dostaw i usług (śr.stan x liczba dni w okresie.)</u> przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i mater.	26,00	28,00
Szybkość obrotu zapasami (w dniach)	<u>zapasy średni stan x liczba dni w okresie)</u> koszt własny sprzedanych produktów, towarów i mater.	6,00	5,00
Szybkość spłaty zobowiązań (w dniach)	<u>zobowiąz. z tyt. dost. i usług (śr.stan x liczba dni w okresie.)</u> koszt własny sprzedanych produktów, towarów i mater.	8,00	8,00

Wartość obliczonych na podstawie wyników finansowych Spółki wskaźników rentowności była w 2018 roku niższa aniżeli w roku poprzednim, przede wszystkim na skutek niższego zysku.

W Spółce w roku 2018 zarówno wskaźnik płynności bieżącej, jak i wskaźnik szybkiej płynności uległy nieznacznej poprawie w stosunku do roku poprzedniego. Wartość wskaźników znajduje się na poziomie oznaczającym prawidłową sytuację finansową Spółki. Spółka nie ma problemów z bieżącym regulowaniem zobowiązań.

W 2018 roku Spółka zanotowała niewielki spadek wskaźnika zadłużenia w stosunku do 2017 roku. Spadło zaangażowanie kapitału obcego w finansowanie Spółki. Zadłużenie Spółki jest na bezpiecznym poziomie i nie niesie za sobą ryzyka finansowego.

W analizowanym okresie średni stan należności z tytułu dostaw i usług wyniósł 6 153,3 tys. zł. i spadł w stosunku do roku ubiegłego o 316,3 tys. zł. Okres windykacji należności od odbiorców z tytułu dostaw i usług uległ skróceniu z 28 dni w 2017 roku do 26 dni w 2018 roku. Należy zaznaczyć, że Spółka minimalizuje ryzyko nieściągalności należności poprzez ich ścisłe monitorowanie. Średni stan zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług wyniósł 1 827,5 tys. zł. Cykl płatności zobowiązań krótkoterminowych wyniósł 8 dni i nie uległ zmianie w porównaniu do 2017 roku. Cykl rotacji zapasów wydłużył się z 5 dni w 2017 roku do 6 dni na koniec 2018 roku.

VII. SZCZEGÓLNE ZDARZENIA

1. 18 maja 2018 r. Decyzją BI.RET.070.732.2018.IT Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku (nowy regulator cen) zatwierdził taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Miasta Olsztyn na okres 3 lat zgodnie z wnioskiem Spółki z dnia 09 marca 2018 roku. Taryfa weszła w życie w dniu 14 czerwca 2018 r.
2. 23 kwietnia 2018 r. Spółka podpisała umowę nr POIS.02.03-00-00-0107/17-00 o dofinansowanie projektu pn. „Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Olsztyn – etap I”. Projekt o łącznej wartości oszacowanej na kwotę 80 065 839,25 zł jest dofinansowany ze środków Funduszu Spójności do kwoty 41 497 538,63 zł, w ramach działania 2.3 „Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach”, oś priorytetowa II „Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu” Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020. Projekt realizowany jest w porozumieniu z Gminą Dywity i Gminą Gietrzwałd i obejmuje realizację 15 zadań. Termin rzeczowego zakończenia projektu zaplanowano na 31.12.2020r.
3. W związku z wejściem w życie w dniu 25 maja 2018 r. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) 19 lutego 2018 roku Prezes Zarządu Spółki Zarządzeniem Nr 8/18 powołał Zespół ds. Ochrony Danych Osobowych w Przedsiębiorstwie.
4. W 2018 roku obsługa pożyczek zaciągniętych w NFOŚiGW na finansowanie projektu „Gospodarka wodno-ściekowa m. Olsztyn – II faza” wyniosła 6,7 mln zł, z czego spłata rat kapitałowych 6,0 mln zł. W 2019 roku będzie to kwota 6,9 mln zł.
5. Obsługa długoterminowego kredytu obrotowego inwestycyjnego zaciągniętego w 2017 roku na częściowe finansowanie wykupu na własność nieruchomości gruntowych będących w użytkowaniu wieczystym Spółki w 2018 roku wyniosła 1,5 mln zł. W 2019 roku będzie to kwota 1,2 mln zł.
6. Trzy zespoły prądotwórcze biogazowe wyprodukowały 2 945,2 MWh na kwotę ok. 1 275 tys. zł. Stanowi to 32,0 % całkowitego zużycia energii elektrycznej przez Oczyszczalnię Ścieków oraz Suszarnię i Spalarnię Osadów.
7. Prawa majątkowe, wynikające ze świadectw pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach - elektrowni biogazowej o nazwie Miejska Oczyszczalnia Ścieków „Łyna” w Olsztynie wytwarzającej energię elektryczną przy wykorzystaniu biogazu uzyskanego w procesie fermentacji osadów, w 2018 roku osiągnęły wartość 327,5 tys. zł.
8. W ramach współpracy z Uniwersytetem Warmińsko - Mazurskim oraz olsztyńskimi szkołami średnimi, Spółka umożliwia uczniom i studentom odbywanie praktyk zawodowych. W 2018 roku doświadczenie zawodowe na kierunkowych praktykach zdobywało 30 studentów i uczniów szkół średnich. Były to praktyki 2, 3 i 4 tygodniowe i odbywały się zgodnie z przedstawianymi przez studentów i uczniów ich programami.
W 2018 roku Spółka umożliwiła trzem bezrobotnym odbycie staży zawodowych w ramach umów zawartych z Urzędem Pracy w Olsztynie. Po zakończonych stażach, ze stażystami zawarto umowy o pracę na czas określony.
W 2018 r. Spółka zatrudniała dwóch uczniów I klasy Zespołu Szkół Zawodowych im. C. K. Mrongowiusza w Olsztynku jako pracowników młodocianych. Młodociani kształcą się w szkole, a w PWiK zdobywają doświadczenie zawodowe w kierunku

„elektryk” i „monter sieci i instalacji sanitarnych”. Spółka otrzymuje częściową refundacją kosztów ponoszonych na przygotowanie zawodowe młodocianego refundowaną przez OHP w Olsztynie.

9. W 2018 roku przeprowadzono dwa audyty wewnętrzne, w których oceniono funkcjonowanie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskiem i BHP wg PN-ISO 9001:2000; PN-ISO 14001 oraz PN-N 18001, wdrożonego w Spółce w 2003 roku. W dniach 26-28 czerwca 2018r. jednostka certyfikująca TÜV NORD Polska przeprowadziła audyt recertyfikujący ZSZ. Celem audytu było ocena skuteczności i zdolności ZSZ oraz ocena stosowności zakresu certyfikacji. Audyt został po raz pierwszy zrealizowany na zgodność z wymaganiami norm PN-EN ISO 9001:2015 i PN-EN ISO 14001:2015. Audyt miał również na celu ocenę skuteczności systemu bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z wymogami normy PN-N 18001:2004.
10. 10 września 2018r. w Dziale Jakości Wody i Ścieków odbył się audyt zewnętrzny Polskiego Centrum Akredytacji. Był to planowany audyt nadzoru. Auditorzy PCA ocenili na miejscu kompetencje laboratorium do wykonywania badań zamieszczonych w dotychczasowym zakresie akredytacji oraz badania zgłoszone we wniosku Laboratorium o rozszerzenie i uaktualnienie zakresu akredytacji. Ocenie podlegał wdrożony System Zarządzania wg PN-EN ISO/IEC 17025:2005 oraz badania fizykochemiczne wody, ścieków i osadów ściekowych, a także pobranie próbek. Na podstawie wyników oceny w procesie nadzoru akredytacja Nr AB 1128 została utrzymana w dotychczasowym zakresie z uwzględnieniem rozszerzenia i uaktualnienia zakresu akredytacji.
Zakres akredytacji został uaktualniony w związku z wdrożeniem do stosowania najnowszego wydania normy dotyczącej pobierania próbek wody do badań chemicznych i fizycznych PN-ISO 5667-5:2017. Rozszerzono zakres akredytacji o badanie wód popłucznych (ścieków) w zakresie badania żelaza metodą spektrofotometryczną z 1,10 fenantroliną wg p.7.1 Normy PN-ISO 6332:2001 + Ap.1-2016-06. 14 listopada 2018r. roku PCA zatwierdziło dziesiąte wydanie Zakresu Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 1128. Zakres obejmuje 8 badań mikrobiologicznych wody, 15 badań fizykochemicznych wody i 15 badań ścieków i osadów ściekowych.
11. W grudniu 2018 r. Spółka została wyróżniona nagrodą „Kryształowa Cegła 2018” w kategorii EkoInwestycje–Partnerstwo dla natury za farmę fotowoltaiczną. Zrealizowana w 2017 roku inwestycja obejmowała kompleksową budowę na potrzeby funkcjonowania Spółki farmy fotowoltaicznej o mocy 120 kW. Projekt realizowany był ze wsparciem finansowym EFRR w ramach RPO WiM na lata 2014-2020.

VIII. SKARGI, WNIOSKI, REKLAMACJE, KONTROLE

W 2018 roku Zarząd Spółki rozpatrywał wniesione przez odbiorców usług:

1. Trzy skargi, z czego dwie uznano za zasadne. Dotyczyły niekompetencji pracowników firmy, którzy realizowali zlecenie, rzekomego spożywania alkoholu przez pracowników Spółki podczas wykonywania obowiązków służbowych.
2. Dziewięć wniosków, z czego trzy uznano za zasadne. Dotyczyły one niebezpiecznej jazdy samochodu firmy, uciążliwości zapachowej z kanalizacji sanitarnej, wypłaty odszkodowania.

3. Siedemnaście reklamacji, z czego osiem uznano za zasadne, a dotyczyły one zwrotu należności za ścieki z powodu awarii na instalacji wewnętrznej wodociągowej zgodnie z zapisami standardu, wydania faktur korygujących.

W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2018 roku w Spółce przeprowadzono siedem kontroli zewnętrznych. Spółka została skontrolowana przez:

- 1) Naczelnika Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Skarbowego w Olsztynie w dniach 22.01-9.03.2018 r. - kontrola prawidłowości rozliczeń podatku dochodowego od osób prawnych za 2014 rok, podatku od towarów i usług za okres od stycznia 2014 r. do VI 2015 r. oraz sprawdzenie danych rejestracyjnych. Wydano dwa zalecenia pokontrolne;
- 2) Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego w dniu 09.03.2018 r. – kontrola wykonywania zadań obronnych. Zaleceń pokontrolnych nie wydano;
- 3) Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w dniu 18.04.2018 r – kontrola projektu nr POIS.01.01.00-00-001/13 pn. „Uporządkowanie gospodarki ściekowej w aglomeracji Olsztyn”. Wydano cztery zalecenia pokontrolne;
- 4) Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w dniach 14-18.06.2018 r.– kontrola gospodarowania wodami w zakresie przestrzegania pozwoleń wodno-prawnych. Zaleceń pokontrolnych nie wydano;
- 5) Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie w dniach 11-12.09.2018 r. – kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy. Po kontroli wydano Decyzję PPIS z dnia 18.10.2018 r. z czterema zaleceniami pokontrolnymi;
- 6) Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie w dniach 11-13.12.2018 r. – kontrola przestrzegania przepisów ustawy o odpadach. Zaleceń pokontrolnych nie wydano;
- 7) Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie w dniu 29.11.2018 r. – przeciwpożarowa sieć wodociągowa na terenie miasta Olsztyn. Kontrola zakończyła się zawiadomieniem o wszczęciu postępowania administracyjnego z dnia 8.01.2019 r. w sprawie usunięcia uchybień w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Spółka jest w trakcie realizacji zaleceń pokontrolnych.

IX. INFORMACJA O PRZEWIDYWANYM ROZWOJU SPÓŁKI

Na przestrzeni najbliższego roku obrotowego Spółka planuje kontynuować przyjętą dotychczas strategię rozwoju. W związku z tym głównym zadaniem w 2019 roku będzie poprawa efektywności pracy w celu maksymalnego wykorzystania potencjału Spółki.

18 maja 2018 r. Decyzją BI.RET.070.732.2018.IT Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku zatwierdził taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Miasta Olsztyn na okres 3 lat zgodnie z wnioskiem Spółki z dnia 09 marca 2018 roku. Taryfa, która gwarantuje Spółce przychody na poziomie umożliwiającym pokrycie kosztów eksploatacji i utrzymania, weszła w życie w dniu 14 czerwca 2018 r.

Na bazie zatwierdzonej taryfy Spółka opracowała Plan techniczno-ekonomiczny na 2019 rok, który 20 lutego 2019 roku Uchwałą Nr 3/19 zatwierdziło Zgromadzenie

Wspólników. W 2019 roku Spółka planuje osiągnąć przychody w kwocie 94 092,4 tys. zł ponosząc koszty w wysokości 93 853,7 tys. zł. Działalność Spółki w 2019 roku powinna zamknąć się zyskiem netto w kwocie 95,5 tys. zł.

Integralną część Planu techniczno-ekonomicznego Spółki jest plan inwestycyjny na 2019 rok. Zaplanowane w kwocie 44 115,0 tys. zł. inwestycje, podobnie jak rok wcześniej, będą dotyczyły modernizacji istniejących instalacji i obiektów produkcyjnych oraz nowych przedsięwzięć gwarantujących przystosowanie Spółki do obecnych standardów technicznych i technologicznych produkcji oraz minimalizacji kosztów.

Środki na realizację zadań planowych na 2019 rok będą pochodziły:

- z odpisów amortyzacyjnych w wysokości 19 019 tys. zł. Z odpisów pochodzących z amortyzacji spłacane będą raty pożyczek, zaciągniętych na realizację projektu pn. „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie II faza”, raty kredytu obrotowego inwestycyjnego zaciągniętego w 2017 roku na częściowe finansowanie wykupu na własność nieruchomości gruntowych będących w użytkowaniu wieczystym Spółki oraz raty leasingowe od środków transportu;
- z pożyczki do projektów unijnych oraz kredytu w wysokości 17 890, 0 tys. zł;
- z dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w kwocie 13 515,0 tys. zł.

Planowane przez Spółkę inwestycje związane są z realizacją „Strategii firmy na lata 2012-2020”. Głównym celem działalności Przedsiębiorstwa jest zapewnienie wytwarzania wyrobów i świadczenia usług o jakości spełniającej oczekiwania klientów z jednoczesnym minimalizowaniem wpływu na środowisko naturalne i zapobieganiem negatywnym oddziaływaniom na nie oraz zapewnianiem pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Cele te wpisują się w „Strategię rozwoju Miasta - Olsztyn 2020” uchwaloną przez Radę Miasta Olsztyn w dniu 30 października 2013 r. (Uchwała Nr XLV/752/13), a także w „Strategię Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025” (Uchwała nr XXVIII/553/13 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 25 czerwca 2013 r.).

Ze względu na przeprowadzoną analizę i ewaluację realizacji zapisów w dokumencie Strategia firmy na lata 2012-2020 oraz konieczność wdrożenia kolejnych działań mających wpływ na rozwój Spółki powstał dokument „Strategia firmy do roku 2025” będący aktualizacją Strategii z 2012 r. Prace nad dokumentem podjęto w grudniu 2018 r. i w styczniu 2019 roku został on wydany.

Spółka planuje dalsze doskonalenie procesów pozyskiwania, uzdatniania i zaopatrywania w wodę oraz odbioru i oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymagań, potrzeb i oczekiwań klientów poprzez m.in. modernizację systemów wodociągowo-kanalizacyjnych. Działalność ta jest ściśle powiązana z przestrzeganiem uregulowań prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, a także ma na celu monitorowanie uzyskiwanych efektów.

Planowane inwestycje z jednej strony służą podniesieniu standardów jakości, z drugiej strony wynikają z potrzeby utrzymania opłat dla odbiorców na poziomie możliwym do przyjęcia w kategoriach społecznych i politycznych.

X. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ

- 1. Kalkulacja taryf.** Ważnym czynnikiem wpływającym na działalność jest uzależnienie przychodów Spółki od taryf. Z dniem 1 stycznia 2018 roku powołano nowy organ regulatora rynku wodociągowo-kanalizacyjnego. W stosunku do Spółki zadania organu regulacyjnego wykonuje Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku. Ceny i stawki za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków ustalane są na okres 3 lat. Poziom taryf decyduje o możliwości uzyskania przychodów pokrywających ponoszone koszty uzasadnione wraz ze zwrotem zaangażowanego kapitału.
Zgodnie z art. 24 j znowelizowanej w 2017 roku ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków w uzasadnionych przypadkach, szczególnie, gdy wynika to z udokumentowanych zmian warunków ekonomicznych oraz wielkości usług i warunków ich świadczenia Spółka w trakcie obowiązywania dotychczasowej taryfy może złożyć do organu regulacyjnego wnioski o skrócenie okresu obowiązywania tej taryfy wraz z projektem nowej taryfy z uzasadnieniem.
- 2. Ryzyko związane z sytuacją makroekonomiczną w Polsce.** Na realizację założonych celów strategicznych i osiągnięte przez Spółkę wyniki finansowe oddziałują między innymi czynniki makroekonomiczne, których wpływ jest niezależny od działań Spółki. Do tych czynników zaliczyć można: inflację, ogólną kondycję polskiej gospodarki, zmiany sytuacji gospodarczej, politykę podatkową, wzrost stóp procentowych. Zmiany wskaźników makroekonomicznych mogą wpłynąć na zmniejszenie planowanych przychodów, bądź na zwiększenie kosztów działalności.
- 3. Ryzyko zmiennego otoczenia prawnego** Przepisy prawa, jego interpretacje oraz praktyka stosowania ulegają w Polsce dość częstym zmianom. W odniesieniu do Spółki, negatywne konsekwencje mogą wywołać zwłaszcza zmiany w zakresie prawa wodnego i prawa podatkowego. Od dłuższego czasu w Sejmie trwają prace nad nowelizacją Prawa wodnego. W obecnym projekcie ustawy o zmianie ustawy Prawo wodne zaproponowano, że do 31 grudnia 2020 roku podmioty korzystające z usług wodnych będą składać wodom polskim oświadczenia, na podstawie których będą ustalone opłaty za usługi wodne. Projekt zakłada, że opłatę za usługi wodne w formie stałej będzie się ponosiło od dnia, w którym pozwolenie wodno-prawne albo pozwolenie zintegrowane stało się ostateczne, do dnia jego wygaśnięcia lub utraty mocy bez względu na przyczynę. Jest to rozwiązanie niekorzystne dla użytkowników wody. Ponadto zapowiadana jest zmiana w projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Ordynacja podatkowa z dnia 08.11.2018 r. poprzez uzupełnienie projektowanego załącznika nr 3 do ustawy zawierającego wykaz towarów i usług objętych 8 % stawką podatku VAT, o pozycję „woda dostarczana za pośrednictwem sieci wodociągowych, cysternami i innymi środkami transportu”. Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie” zauważa, iż stworzenie dodatkowej pozycji dotyczącej wody jako towaru oraz pozostawienie pozycji dotyczącej usługi związanej z uzdatnianiem i dostarczaniem wody za pośrednictwem sieci wodociągowych, stwarza niebezpieczeństwo rozbicia taryf za wodę na opłaty za dystrybucję oraz wodę jako towar.
- 4. Ryzyko wzrostu cen energii elektrycznej.** Podwyżki cen energii elektrycznej mają istotny wpływ na rentowność Spółki. Zgodnie z wcześniejszymi zapewnieniami rządu w 2019 roku ceny energii nie wzrosną. Obowiązująca od 1 stycznia ustawa w sprawie cen prądu zakłada obniżenie akcyzy na energię elektryczną z 20 do 5 zł/MWh, obniżenie opłaty przejściowej dla wszystkich odbiorców energii elektrycznej o 95 proc. i ustalenie poziomu cen i stawek opłat za przesył i dystrybucję energii na

poziomie nie wyższym niż poziom z końca 2018 roku oraz cen energii na poziomie nie wyższym niż poziom z 30 czerwca 2018 r. Przedsiębiorstwa, które z tego tytułu poniosą stratę mają otrzymać odpowiednie środki z Funduszu Wypłaty Różnicy Ceny. Nieznane są rozwiązania osłonowe, które Spółce pozwolą na pełną realizację obowiązków i zadań, przy jak najmniejszych skutkach finansowych dla głównych naszych odbiorców – gospodarstw domowych

5. **Ryzyko związane z uzyskiwanymi przez Spółkę wynikami finansowymi oraz z możliwością finansowania dalszego rozwoju.** W przypadku, gdy Spółka nie będzie w stanie uzyskiwać dodatnich przepływów pieniężnych z prowadzonej obecnie działalności, realizacja przyjętej strategii rozwoju może zostać utrudniona. W celu realizacji założonej strategii, Spółka może być zmuszona pozyskiwać w większym stopniu niż zakładano finansowanie w drodze m.in. zwiększenia zadłużenia, wprowadzić znaczny poziom redukcji kosztów, co może wpłynąć na jakość oferowanych usług oraz ograniczyć wydatki na planowane inwestycje.
6. **Ryzyko operacyjne związane z niebezpieczeństwem niepokrycia kosztów Spółki uzyskanymi przychodami.** Wynika ono z wysokiego udziału kosztów stałych w kosztach operacyjnych ogółem. W Spółce, podobnie jak we wszystkich przedsiębiorstwach wodociągowo-kanalizacyjnych, na trwałe wpisany jest wysoki udział kosztów stałych w kosztach ogółem. Im wyższy udział kosztów stałych tym większa wrażliwość wyniku na działalności podstawowej na wahania przychodów ze sprzedaży.
7. **Niepewność osiągnięcia sprzedaży na poziomie prognozowanego popytu.** Popyt kształtowany jest przez czynniki niezależne od decyzji Przedsiębiorstwa (czynniki zewnętrzne). Wpływ na popyt będą miały czynniki makroekonomiczne, tj. koniunktura gospodarcza, poziom stóp procentowych czy wielkość bezrobocia, także pogoda.
8. **Nieplanowane przejęcia sieci na stan Spółki** (przejmowanie sieci wod-kan na stan Spółki np. od inwestorów zewnętrznych).
9. **Wzrost nakładów inwestycyjnych** spowodowany tym, że inwestycje prowadzone są w terenie silnie zurbanizowanym. Nieznane są przeszkody napotymane w trakcie ich realizacji. Prowadzenie prac w warunkach kolizji z innymi systemami sieciowymi: energia elektryczna, ciepło, gaz, telefonia oraz w jezdniach, których rekonstrukcja wymaga wysokich nakładów.
10. **Ryzyko związane z należnościami.** Należności Spółki z tytułu dostaw i usług stanowią ponad 1,9 % sumy bilansowej - według stanu na dzień 31.12.2018 r. Spółka minimalizuje ryzyko związane z należnościami. Należności są na bieżąco monitorowane. W przypadku przekroczenia terminu płatności przez odbiorców podejmowane są stosowne przedsięwzięcia według określonych procedur windykacyjnych.

XI. POZOSTAŁE INFORMACJE WYMAGANE

Zgodnie z art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości sprawozdanie Zarządu z działalności powinno obejmować istotne informacje o stanie majątkowym i sytuacji finansowej Spółki. Poniżej zamieszczono nieomówione wcześniej wymagane informacje.

Art.49 ust.2 pkt 3)

Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

Spółka nie prowadzi działalności badawczo-rozwojowej.

Art.49 ust.2 pkt 5)

Nabycie udziałów własnych, a w szczególności cel ich nabycia, liczba i wartość nominalna ze wskazaniem, jaką część kapitału zakładowego reprezentują, cena nabycia oraz cena sprzedaży tych akcji w przypadku ich zbycia.

W 2018 roku Spółka nie nabywała, ani nie sprzedawała udziałów własnych

Art.49 ust.2 pkt 6)

Posiadane przez jednostkę oddziały (zakłady)

Spółka nie posiada oddziałów (zakładów).

XII. INNE INFORMACJE

W 2018 roku obowiązki Prezesa Zarządu pełnił Wiesław Pancer powołany Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 8/VI/14 z 28 marca 2014 r. Na mocy Uchwały nr 12/17 Zgromadzenia Wspólników Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie z dnia 18 lipca 2017 r. Spółka powierzyła Prezesowi Zarządu świadczenie usługi zarządzania na warunkach określonych w odrębnej umowie. Zgodnie z § 4 pkt 7 tejże umowy zostały ustalone następujące cele zarządcze:

- ekonomiczno-finansowy,
- terminowość realizacji zadań,
- techniczno-rozwojowy,
- techniczno-efektywnościowy.

Za rok 2018 realizacja celów zarządczych wynosi 95 %.

Olsztyn, 25 marca 2019 r.

PREZES ZARZĄDU
Wiesław Pancer